

Heeliksawa Pilaanetawaa Nebula (Mar-geengoo pilaanetawaa balbala'a). Gosa nebulaa pilaanetawaa beekaman baay'ee dhoo keessaa isa tokko dha. Ifti inni gaadi lakkiisu lafa gahuuf waqsoota 700 itti fudhata (fti aduurraa ka'ee lafa dhaqqabuuf daqiiqaa 8 qofa itti fudhata).

Nebulaa Pilaanetawaa

Urjiileen hanga isaanii kan aduu waliin walfakkataa ta'an suuta suut du'aa deemu.

Hamamtaan dabalaa deemuun, baqqaana alaa isaanii gadi dhiisaa deemuun hambaa urjiilee haadhoon itanii, nebulaa pilaanetawaa jedhamuun kan beekamu uumu.

Jechi nebulaa pilaanetawaa jedhamu bara 1785 nama Wiilyaam Herschel jedhamuun nebulaawan kana ibsuuf moggaafame. Sababni isaas, teleskooppii isaa keessatti pilaanetoota waan fakkaataniiif, Boodarra 'nebulaa urjiilee' jedhee moggaasuu dhiisuu isaaf ni gaabbe.

Nebula Horsheedi (Balbala'a Boqun-Fardaa) Dhukkee, gaasota waliin wal makan irraa kan uumamee dha.

Bakka Uumama Urjiilee

Urjiileen kan barabaraan jiraatan miti: akkuma dhala namaa, gara addunyaatti dhuftu, jireenyaa isaanii keessatti suuta suuta jijjiiramaa deemuudhaan dhumarratti du'u.

Akkaataa adeemsi isaa hanga har'aatti guutummaan guutuutti qoratamee bira hin ga'aminiin, duumessa guddaa urjiilee gidduutti uumu. Adeemsi kun humna harkisaa, kan maateriin keessa urjiileetti akka rukkina olaanaarra gahu godhuuf keessatti hammata.

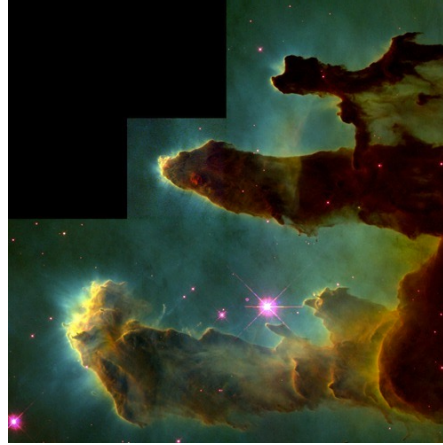
Urjiileen haala kanan uumamanis baay'ee ho'aa waan ta'aniif, Atomoota dummeessa naannoo isaanii marsanii jiran irra elektiroonota gad-lakkisiisuu, 'Nebulaa Ayoona'ee' kan akka 'Nebulaa Arbi-gaadduu' uumu.

Duumessa Dhukkee Urjiilee gidduu

Suurawwan nebulaawwanii fi gaalaaksotaa keessatti, zooniwwan dukkanaa'oon yeroo tokko tokko ni mul'atu. Qabiyyee dhukkeewwan urjiilee gidduun uumamu.

Dhukkeewwan kunniin, suudowwan xixiqqoo jajjaboo kaarbonii ykn silkanii ijaan hin mul'anne (maayikirooskooppiin malee) yammuu ta'an, annisaa ifaa urjiilee cinasaanii jiran irraa fudhatu.

Akka qabbana'aa deemaniin, ifa ija namaan hin argamne, garuu teleskooppii infiraarediin adda bahuu danda'u gadi lakkisu.

Kutaa nebulaa M16, «Utubaawwan Uumamaa» jedhamee waamama. Innis, keessa duumessa gaasotaa urjiilee gidduu fi dhukkee kanneen fakkaatan, iddoo urjiilee haaraan itti uumamanii dha.

Nebulaawwan gosa kanaa ni beektuu?

Battallee

Deebiin fuula-qophees irra jirai

Hawaan Kiisii Koo Keessa

Hawaa Nebulaawaa

Grażyna Stasińska
Buufata Gorannoo Hawaa
Paaris

